

MANAGEMENTUL INFRASTRUCTURILOR CRITICE

Un caz real: avaria de la Combinatul Petrochimic Teleajen – instalația de piroliză, care s-a produs în timpul probelor tehnologice; prezentare cauze, efecte, urmări –

Mihai OLTENEANU¹

mihai.olteneanu@yahoo.com

ABSTRACT: Today is base don highly efficient technologies: industrial plants, transport infrastructure (highways, bridges and other metal) subjected to regional or global natural destructive attacks, earthquakes, volcanic eruptions, storms, or due o terrorist groups.

They were destroyed produce imbalances in the functioning of society, endangering social security and health of citizens.

It presents a real case: The damage of Petrochemical Teleajen.

Societatea actuală se bazează pe tehnologii de înaltă eficiență: instalații industriale, infrastructura de transport (autostrăzi, poduri metalice și altele) supuse unor atacuri destructive naturale regionale sau globale, cutremure, erupții vulcanice, furtuni, sau provocate de grupări teroriste. Acestea fiind distruse produc dezechilibre în buna funcționare a societății, periclitizează securitatea socială și sănătatea cetățenilor.

Se prezintă un caz real: **avaria de la Combinatul Petrochimic Teleajen.**

În noaptea de 6–7 decembrie 1983, a avut loc o explozie la instalația de piroliză de la C.P.T. care se afla în probe tehnologice.

Acea instalație a fost reprodusă după licența firmei germane „LURGI” (R.F.G.). La realizarea obiectivului a participat Institutul

¹ Ing., membru al Diviziei de Istoria Tehnicii a CRIFST al Academiei Române.

de Proiectare și Inginerie Tehnologică (coordonator Elena Ceaușescu), industria românească constructoare de mașini (coordonator Gh. Oprea), întreprinderile de construcții montaj (coordonator Ion Petre).

Urma să intre în producție în ziua de 7 decembrie 1983, de Sfântul Nicolae, ca un cadou de ziua numelui pentru Nicolae Ceaușescu, care deși ateu, își sărbătorea sfântul, ca să nu scape încă un prilej de obediență pentru supușii lui.

La primele cercetări s-a emis ipoteza unui sabotaj care să aibă un efect contrar celui pe care îl sconta dictatorul.

Pentru anchetarea cauzelor avariei a fost numită de partid, dar N.C. a hotărât să nu implice partidul în această cauză (!) și să se constituie o comisie guvernamentală, care avea să fie condusă de Marin Enache. Pentru operabilitate s-au alcătuit două subcomisii: – subcomisia tehnică și – subcomisia de protecția muncii.

Subcomisia tehnică a definit avaria ca fiind un „accident tehnic” și a estimat pagubele ca fiind de 210 milioane lei sau 35 milioane de dolari U.S.A.

Subcomisia de protecția muncii a raportat că au fost numeroase victime omenești, 40 morți, mulți mutilați pe viață, răniți grav și ușor. Dar sub presiunea unor factori de răspundere din Ministerul de Interne ca Tudor Postelnicu, Macri și alții a stabilit învinuiri netemeinice și nelegale contra unor ingineri care lucrau la instalație în timpul probelor tehnologice. Această comisie a fost influențată și de procurorul general Bracaciu.

Rezultatele anchetei au fost prezentate de ministrul chimiei ing. Caranfil, Comitetului Politic Executiv al fostului PCR la data de 27 februarie 1984.

Cauzele reale ale avariei nu au fost reținute de cuplul prezidențial și s-a făcut tot ce a fost posibil pentru a fi ascunse și a se găsi vinovați. S-a luat hotărârea inițială ca cei găsiți vinovați să fie deferiți justiției militare, care urma să aplice pedeapsa capitală. În urma unei expertize efectuate de firma „Lurghi”, care a confirmat accidentul tehnic, procesul incriminaților a fost trecut la Judecătoria Ploiești.

Cauza reală a avariei a fost o neglijență sau incompetență a celor care au asigurat montajul instalației. Pe o coloană a fluxului tehnologic pe unde urma să treacă un fluid de hidrocarburi la temperaturi foarte înalte și apoi la temperaturi foarte scăzute s-a instalat o conductă

de oțel cu rezistență numai la temperaturi foarte joase. Astfel că la trecerea fluidului cu temperaturi înalte, conducta a cedat producând distrugătoarea explozie. Proba cea mai evidentă a acestei interpretări a fost găsirea fragmentului de oțel pe care era compostată marca oțelului.

În comunicatul prezentat presei „Scânteia” ș.a. se scria că explozia a avut loc pe un fundal de indisciplină și se cerea ca vinovații să fie pedepsiți. S-a urmărit să fie scoase de sub acuzare unitățile coordonate de Elena Ceaușescu. Indicațiile au fost să fie aleși și deferiți justiției inginerii care au lucrat în timpul probelor tehnologice la instalația de piroliză, dar nu pentru greșeli de operare, pentru delictе privind normele de tehnica securității și protecției muncii.

Astfel au fost incriminați directorul tehnic ing. Constantin Tatu, ing. Cojocaru și încă trei ingineri. Procurorul Mielu Mitroi (ulterior procuror șef al Județului Prahova) nu a ezitat să acuze oameni nevinovați cu toate că s-a demonstrat cu documente și martori că au fost făcute instructajele prevăzute de lege.

Procesul cu un vădit caracter politic, dirijat de Ministerul Justiției prin participarea la ședințe a fostului ministru adjunct Maria Bobu, a dat sentințe între cinci și opt ani privare de libertate, confiscarea averii și imputații cuprinse între 500 – 700 milioane lei.

După eliberarea lor cei incriminați au fost angajați în producție cu salariul minim și fără recunoașterea vechimii în muncă.

După evenimentele din decembrie 1989, acei ingineri condamnați pe nedrept au fost reabilitați la cererea procurorului general Ion Robu și li s-au plătit daune. Dar banii nu acoperă traumele psihice și sănătatea zdruncinată ca urmare a unei detenții nedrepte.